

Белорусский государственный университет

Филологический факультет

Кафедра китайской филологии

Аннотация к дипломной работе

**«Китайские и русские лексико-фразеологические средства
номинации в информатике и Интернете: степень
интернациональности обозначений и продуктивные
ономасиологические модели»**

Волчкова Ольга Игоревна

Руководитель Мечковская Нина Борисовна

2015

РЕФЕРАТ

Волчкова Ольга Игоревна

Китайские и русские лексико-фразеологические средства номинации в информатике и Интернете: степень интернациональности обозначений и продуктивные ономаσιологические модели

Объем: 53с., таблиц 5, приложений 2, использованных источников 40.

Ключевые слова: КОМПЬЮТЕРНАЯ и ИНТЕРНЕТ- ТЕРМИНОЛОГИЯ, КИТАЙСКИЙ ЯЗЫК, РУССКИЙ ЯЗЫК, СОПОСТАВИТЕЛЬНАЯ ЛЕКСИКОЛОГИЯ, СЕМАНТИКА, ОНОМАСИОЛОГИЯ, ВНУТРЕННЯЯ ФОРМА СЛОВА, КОМПЬЮТЕРНЫЙ СЛЕНГ.

Объект исследования: 200 (100 китайских и 100 русских) базовых компьютерных терминов области Интернета.

Цель исследования: выявление сходств и различий между базовыми китайскими и русскими терминами информатики и Интернета в источниках и способах образования; в степени и характере мотивированности; в степени зависимости от английских терминологических прототипов.

Методы исследования: определение по лексикографическим данным источника термина, ономаσιологический анализ терминов в аспектах морфемной и семантической деривации, а также грамматической семантики подчинительных словосочетаний; выявление основных способов создания сленговых номинаций.

Результаты исследования: 1) в базовой китайской компьютерной и интернет-терминологии исконные обозначения составляют 94 % , в то время как в рассмотренном русском корпусе термины с заимствованной непроезводной основой составляют 44 %; 2) в рассмотренной китайской терминологии 94 % терминов являются мотивированными, в составе русской терминологии мотивированы 56% обозначений; 3) в рассмотренной китайской терминологии наиболее продуктивны следующие способы создания новых обозначений: словосложение, синтаксическая деривация, аффиксальная деривация; в русской терминологии большинство производных терминов составляют дериваты морфемные, затем термины-словосочетания и сложные слова; 4) высокая степень использования материала английского языка для образования как китайской, так и русской сленговой компьютерной лексики.

Актуальность исследования связана с потребностями лингвистики, лингводидактики, переводческой практики в сопоставительных лексикологических исследованиях китайского и русского языков. Особенно актуальны сопоставительные исследования новейших и массово используемых терминологий, в том числе интернет-терминов.

Область применения: материалы и выводы исследования могут быть использованы в курсах общего языкознания, лексикологии, стилистики и грамматики китайского и русского языков, в теории и практике китайско-русского и русско-китайского перевода. Оно будет полезным для оптимизации преподавания китайской и русской компьютерной терминологии.

РЭФЕРАТ

Валчкова Вольга Ігараўна

Кітайскія і рускія лексіка-фразеалагічныя сродкі намінацыі ў інфарматыцы і Інтэрнэце: ступень інтэрнацыянальнасці пазначэнняў і прадукцыйныя анамасіялагічныя мадэлі

Аб'ём: 53 старонкі, 5 табліц, 2 дадаткі, 40 скарыстаных крыніц

Ключавыя словы: КАМП'ЮТЭРНАЯ І ІНТЭРНЭТ ТЭРМІНАЛОГІЯ, КІТАЙСКАЯ МОВА, РУСКАЯ МОВА, СУПАСТАЎЛЯЛЬНАЯ ЛЕКСІКАЛОГІЯ, СЕМАНТЫКА, АНАМАСІЯЛОГІЯ, УНУТРАНАЯ ФОРМА СЛОВА, КАМП'ЮТАРНЫ СЛЭНГ.

Аб'ект даследавання: 200 (100 кітайскіх і 100 рускіх) базавых камп'ютарных тэрмінаў вобласці Інтэрнэту.

Мэта даследавання: выяўленне падабенстваў і адрозненняў паміж базавымі кітайскімі і рускімі тэрмінамі інфарматыкі і Інтэрнэту ў крыніцах і спосабах утварэння; у ступені і характары матываванасці, у ступені залежнасці ад англійскіх тэрміналагічных прататыпаў.

Метады даследавання: вызначэнне па лексікаграфічных дадзеных крыніцы тэрміна, анамасіялагічны аналіз тэрмінаў у аспектах марфемнай і семантычнай дэрывацыі, а таксама граматычнай семантыкі падпарадкавальных словазлучэнняў; выяўленне асноўных спосабаў стварэння слэнгавых намінацый.

Вынікі даследавання: 1) у базавай кітайскай камп'ютарнай і інтэрнет-тэрміналогіі спрадвечныя пазначэнні складаюць 94%, тым часам як у разгледжаным рускім корпусе тэрміны з запазычанай невытворнай асновай складаюць 44%; 2) у разгледжанай кітайскай тэрміналогіі 94% тэрмінаў з'яўляюцца матываванымі, у складзе рускай тэрміналогіі матываваны 44% пазначэнняў; 3) у разгледжанай кітайскай тэрміналогіі найбольш прадукцыйныя наступныя спосабы стварэння новых пазначэнняў: словаскладанне, сінтаксічная дэрывацыя, афіксальная дэрывацыя; у рускай тэрміналогіі большасць вытворных тэрмінаў складаюць марфемныя дэрываты, тэрміны-словазлучэнні і складаныя словы; 4) высокая ступень выкарыстання матэрыялу англійскай мовы для утварэння як кітайскай, так і рускай слэнгавай камп'ютарнай лексікі.

Актуальнасць даследавання злучана з патрэбамі лінгвістыкі, лінгвадыдактыкі, перекладніцкай практыкі ў супастаўляльных лексікалагічных даследаваннях кітайскай і рускай моў. Асабліва актуальныя супастаўляльныя даследаванні найноўшых і масава выкарыстоўваемых тэрміналогій, у тым ліку інтэрнет-тэрмінаў.

Галіна прымянення: матэрыялы і высновы даследавання могуць выкарыстоўвацца ў курсах агульнага мовазнаўства, лексікалогіі, стылістыкі і граматыкі кітайскай і рускай моў, у тэорыі і практыцы кітайска-рускага і руска-кітайскага перакладу. Яно будзе карысным для аптымізацыі выкладання кітайскай і рускай камп'ютарнай тэрміналогіі.

SUMMARY

Valchkova Volha Igarauna

Chinese and Russian phraseological and vocabulary means of nomination in Computer Science and the Internet: degree of internationality of designations and productive onomasiological models

Content: 53 pages, 5 tables, 2 appendices, 40 references.

Key words: COMPUTER and INTERNET TERMINOLOGY, THE CHINESE LANGUAGE, THE RUSSIAN LANGUAGE, COMPARATIVE LEXICOLOGY, SEMANTICS, ONOMASIOLOGY, INNER FORM OF THE WORD, COMPUTER SLANG.

Object of the study: 200 (100 Chinese and 100 Russian) basic computer terms in the area of the Internet.

Purpose of the study: identification of similarities and differences between basic Chinese and Russian terms in Computer Science and the Internet in sources and ways of formation; in degree and nature of motivation; in degree of relation to English terminological prototypes.

Methods used in the study: determination of a term source by lexicographic data, onomasiological analysis of terms in semantic and morpheme derivation aspects and in the aspect of grammatical semantics of subordinate word combinations; identification of principal ways of slang nomination creation.

Findings of the study: 1) 94% of the basic Chinese computer and Internet terms are vernacular, while 44% of the studied Russian bulk consist of terms with a loan word stem; 2) 94% of the studied Chinese terms are motivated; only 56% of new designation creation are the most productive in the studied Chinese terminology: stem composition, syntactic derivation and affixative derivation; as to the Russian terminology, most derivatives are morphemic, terms-word combinations or compound words; 4) high use of English-language material for formation of both Chinese and Russian slang computer vocabulary.

Relevance of the study is associated with the needs of linguistics, linguodidactics, translation practice in comparative lexicological studies of Chinese and Russian. Comparative studies of newest terms and terms used on a large-scale basis, including Internet terms.

Range of application: the materials and conclusions may be used in courses in general linguistics, lexicology, stylistics and grammar in Chinese and Russian, in theory and practice of Chinese to Russian and Russian to Chinese translation. The study will be of great use for optimization of Chinese and Russian computer terminology teaching.